

महाराष्ट्रातील सर्व ग्रामपंचायतींना
भारत ब्रॉडबैंड नेटवर्क लि. (BBNL)
मार्फत ऑप्टिकल फायबर आधारीत
कनेक्टीव्हिटी देण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:एफएलडी-२०१५/प्र.क्र.८/२०१५/फ-१०
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
तारीख: २६/०२/२०१५

वाचा -

- १) माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. जीएडी-मातंस/ २०/२०१३-डीआयआर-डीआएटी (एमएच)/ डीआयटी, दि.११.११.२०१३
- २) माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. जीएडी-मातंस ०८२/१/२०१३-डीआयआर-डीआएटी(एमएच)-डीआयटी, दि.०९.०७.२०१४
- ३) ग्राम विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई यांचे परिपत्रक क्र. संग्राम-२०१३/प्र.क्र. ५१/संग्राम कक्ष, दि.०५.०८.२०१४
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१७/नोडल/१७-४/ओएफसी/१८८३/१४-१५, दि.२२.०१.२०१५

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने नॅशनल ऑप्टिकल फायबर नेटवर्क (NOFN) या योजनेद्वारे देशातील जवळजवळ २,५०,००० ग्रामपंचायतींना ऑप्टिकल फायबर नेटवर्कद्वारे ब्रॉडबैंड इंटरनेट कनेक्शन उपलब्ध करून देण्याचा महत्वाकांक्षी प्रकल्प हाती घेतला आहे. त्याकरीता केंद्र शासनाने भारत ब्रॉडबैंड नेटवर्क लि. (BBNL) ही कंपनी स्थापन केली आहे. नॅशनल ऑप्टिकल फायबर नेटवर्क (NOFN) ही राष्ट्रीय संपत्ती म्हणून निर्माण करण्यात येत आहे. राज्यातील ग्रामपंचायत स्तरापर्यंत उच्च क्षमता व उच्च दर्जाची ब्रॉडबैंड इंटरनेट कनेक्टीव्हिटी उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. राज्यात या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्र शासन, राज्य शासन व BBNL या तिघांमध्ये दि.१२/०४/२०१३ रोजी त्रिपक्षीय सामंजस्य करारनामा (Tripartite Memorandum of Understanding) करण्यात आलेला आहे.

माहिती व तंत्रज्ञान विभागाच्या दि.०९.०७.२०१४ च्या पत्रान्वये त्रिपक्षीय करारनाम्यानुसार राज्यशासनाने BBNL या कंपनीला नॅशनल ऑप्टिकल फायबर नेटवर्क अंतर्गत राज्यात ग्रामपंचायत स्तरापर्यंत ऑप्टिकल फायबर नेटवर्क टाकण्यासाठी प्राधिकृत केले असून, या अंतर्गत ऑप्टिकल फायबर टाकण्यासाठी निःशुल्क मार्ग हक्क (Right of Way) मिळणार असून इतर कोणत्याही विभागाची

पूर्व मान्यता लागणार नाही. राज्य शासनाने निःशुल्क मार्ग हक्कासाठी दिलेली पूर्ण सहमती (Blanket Approval) ही राज्यशासनाच्या सर्व प्रशासकीय विभागावर बंधनकारक असल्याचे तसेच ग्रामीण भागातील निःशुल्क मार्गहक्कासाठी कोणताही परवाना अथवा पुर्नभरणा शुल्क आकारण्यात येणार नाहीत अशा सूचना निर्गमित केल्या आहेत. ग्रामविकास विभागाच्या दि.०५.०८.२०१४ च्या परिपत्रकान्वये देखील नॅशनल ऑप्टिकल फायबर नेटवर्क अंतर्गत ऑप्टिकल फायबर टाकण्यासाठी त्रिपक्षीय करारनामा झाल्यामुळे निःशुल्क मार्ग हक्क (Right of Way) मिळणार असून इतर कोणत्याही प्रशासकिय विभागाची /यंत्रणेच्या पूर्व मान्यतेची आवश्यकता लागणार नाही, अशा सूचना निर्गमित केल्या आहेत.

भारत ब्रॉडबॅंड नेटवर्क लि. या प्रकल्प यंत्रणेने वन विभागाने नियमित दस्तावेजांच्या पध्दतीबाबत आग्रह धरु नये, अशी विनंती प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कार्यालयास केली आहे. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक यांनी सदर प्रकरणी वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत प्रस्ताव सादर करण्याची आवश्यकता आहे किंवा कसे, याबाबत मार्गदर्शन करण्याची विनंती शासनास केली आहे. प्रस्तुत प्रकरणी एकूणच विविध विभागाकडून देण्यात आलेले निर्देश व वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत असलेल्या मार्गदर्शन सूचना यामुळे क्षेत्रिय स्तरावर संभ्रम निर्माण झाल्याचे दिसून येत आहे. प्रस्तुत प्रकल्प राष्ट्रीय हिताचा एक महत्वपूर्ण प्रकल्प असल्याने व सदर प्रकल्पाची अंमलबजावणी योग्य प्रकारे व त्वरेने होण्याकरीता वन विभागाचे आवश्यक ते सहकार्य प्रकल्प यंत्रणेस मिळावे या अनुषंगाने शासन खालील मार्गदर्शक सूचना या परिपत्रकाद्वारे देत आहे.

शासन परिपत्रक:-

१. केंद्र शासनाच्या दि.१६.१०.२००० च्या पत्रान्वये प्राप्त मार्गदर्शक सूचनेनुसार जेथे वृक्ष तोडीचा अंतर्भाव नाही व असे वनक्षेत्र राष्ट्रीय उद्यान किंवा अभयारण्याच्या बाहेर आहे, तसेच सदर काम अस्तित्वात असलेल्या रस्त्याच्या राईट ऑफ वे मध्ये करावयाचे आहे आणि त्यासाठी जास्तीत जास्त एक मीटर रुंद व दोन मीटर खोल या आकाराचा खंदक खोदावा लागेल, अशा वनक्षेत्रातून जाणा-या रस्त्याच्या कडेने भूमिगत ऑप्टिकल फायबर केबल टाकण्याकरीता फक्त भारत ब्रॉडबॅंड नेटवर्क लि. (BBNL) च्या ऑप्टिकल फायबर केबलच्या प्रस्तावास वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम (२) प्रमाणे खालील अटींच्या अधीन राहून सर्वसाधारण मान्यता (general approval) प्रदान करण्यात येत आहे व अशी परवानगी देण्याबाबत संबंधित उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक) यांना फक्त वनक्षेत्रातून जाणा-या रस्त्याच्या राईट ऑफ वे मध्ये परवानगी देण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

- i. प्रकल्प यंत्रणेस प्रपत्र-अ मध्ये अर्ज करण्याची आवश्यकता नाही, मात्र त्यांनी अर्ज करताना रस्त्याचा तपशील, रस्त्याचा नकाशा व अस्तित्वात असलेल्या राईट ऑफ वे ची रुंदी नमूद करणे आवश्यक राहिल.
- ii. प्रकल्प यंत्रणा वन/पर्यावरणाच्या होणा-या नुकसानीची भरपाई करण्यास तयार असेल.
- iii. प्रकल्प यंत्रणा वनजमिनीच्या उपयोगानंतर त्याला पूर्ववत करण्यास तयार असेल.
- iv. प्रकल्प यंत्रणा प्रकल्पाच्या देखभालीकरीता स्थानिक वन विभागाची परवानगी घेईल.
- v. वनक्षेत्राच्या वैधानिक दर्जात बदल होणार नाही व सदर वनक्षेत्र वन विभागाच्या ताब्यात राहिल.

संबंधित उप वनसंरक्षक (प्रा.) BBNL यास भूमिगत ऑप्टिकल फायबर केबल टाकण्यासाठी दिलेल्या परवानगी आदेशाच्या प्रती संबंधित मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर संपूर्ण राज्यात उप वनसंरक्षक (प्रा) यांच्याद्वारे दिलेल्या आदेशाबाबतचा एकत्रित त्रैमासिक अहवाल शासनास / केंद्र शासनास सादर करतील.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०२२६१३०१४१५६१९ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

महसूल व वन विभाग

प्रत :-

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
२. मा.मंत्री (वने) यांचे खाजगी सचिव
३. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

४. प्रधान सचिव, माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. सचिव (रस्ते), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. अप्पर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
९. अप्पर महाप्रबंधक, BSNL, वेस्टर्न टेलीकॉम प्रोजेक्ट (EMA), नागपूर
१०. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व
११. उप वनसंरक्षक (प्रादेशिक) सर्व
१२. निवडनस्ती (फ-१०)